

TELŠIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2021 M. VEIKLOS PROGRAMA

1. PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

Programos tikslas: stiprinti Telšių rajono savivaldybės visų amžiaus grupių gyventojų sveikatą, vykdant Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą savivaldybių visuomenės sveikatos priežiūrą.

Uždaviniai:

1. Vykdyti Telšių rajono savivaldybės ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo įstaigose vaikų visuomenės sveikatos priežiūrą.
2. Organizuoti ir įgyvendinti įvairias vaikų ir jaunimo sveikatinimo priemones, ugdančias sveikos gyvensenos įgūdžius, ypatingą dėmesį skiriant dominuojančių sveikatos sutrikimų prevencijai.
3. Skatinti gyventojų sveiką gyvenseną, organizuojant įvairiapusiškas sveikatos stiprinimo priemones.
4. Gerinti bendruomenės narių (visų gyventojų) informatyvumą visuomenės sveikatos klausimais;
5. Didinti visuomenės sveikatos priežiūros specialistų kompetenciją sveikatos stiprinimo klausimais.
6. Vykdyti Telšių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną (monitoringą).

2. SITUACIJOS ANALIZĖ

1. 2020 metų pradžioje Telšių rajone gyveno 39 306 gyventojai, t.y. 682 gyventojais mažiau nei 2019 m. Neigiamus gyventojų skaičiaus pokyčius galima sieti su neigiamu migracijos saldo, neigiamu natūraliu gyventojų prieaugiu.
2. Gimusiųjų skaičius, 1000 gyventojų, kasmet mažėja: 2016 m. – 9,9, 2017 m. – 9,3, 2018 m. – 8,5, bet 2019 m. gimusiųjų skaičius 1000 gyv. buvo 9,0, ir tai yra daugiau nei 2018 m.
3. Didžioji dalis Telšių r. gyventojų 2019 m. (53,49 proc. visų mirusių) mirė nuo kraujotakos sistemos ligų. Mirtys nuo piktybinių navikų sudarė – 21,12 proc., mirtys nuo išorinių priežasčių – 6,49 proc., virškinimo sistemos ligų – 5,02 proc., nuo kvėpavimo sistemos ligų – 2,93 proc., nuo infekcinių ligų – 2,61 proc.

4. 2019 m. pradžioje Telšių r. didžiausią gyventojų dalį sudarė 45-64 m. – 30,63 proc., 18-44 m. – 29,64 proc., ir 65 m. ir vyresni – 21,75 proc. asmenys, mažiausią dalį 0-14 m. – 14,83 proc. asmenys.
5. 2019 metais didžiausias gyventojų sergamumas buvo kvėpavimo, jungiamojo audinio ir skeleto – raumenų bei virškinimo sistemos ligomis. Iš jų kvėpavimo sistemos ligų bendrasis sergamumo rodiklis buvo žemesnis už šalies ir Telšių apskrities sergamumo rodiklius.
6. Psichikos ir elgesio sutrikimai, nervų sistemos, kraujotakos sistemos, jungiamojo audinio ir skeleto sistemos ligos viršijo šalies sergamumo šiomis ligomis rodiklius.
7. Telšių rajono savivaldybėje nedarbo lygis nuo 2014 m. mažėjo: 2015 m. registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis siekė 8,5 proc., 2016 m. – 7,4 proc., 2017 m. – 7,2 proc., o nuo 2018 m. neženkliai didėjo: 2018 m. – 7,8 proc., 2019 – 7,9 proc.
8. Iš viso per 2020 m. maudymosi sezoną Telšių rajono savivaldybės paplūdimiuose buvo atlikti 36 mikrobiologiniai tyrimai, kurie buvo numatyti ir suplanuoti pagal planą.
9. Tyrimų rezultatai parodė, kad maudyklų vandens kokybės rodikliai atitiko Lietuvos higienos norma HN 92:2018 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ (TAR, 2018-01-25, Nr. 1091) reglamentuotus vandens kokybės reikalavimus ir juose maudytis buvo galima. Nuolaužų, plūduriuojančių medžiagų, dervų likučių, stiklo, plastiko, gumos ir kitų liekanų per maudymosi sezoną nebuvo pastebėta.
10. Vadovaujantis Lietuvos Higienos normomis HN 92:2018 “Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė”, 4 priedu, vieną kartą per mėnesį iki maudymosi sezono pradžios ir kas mėnesį maudymosi sezono metu buvo tiriamas paplūdimių smėlis. Kirminų kiaušinėlių ir lervų neaptikta.
11. 2019 m. 10 000 Telšių r. gyventojų teko: gydytojų – 23,91, šeimos gydytojų – 7,3, slaugytojų – 76,83, odontologų – 8,9, vidaus ligų gydytojų – 4,33, chirurgų – 21,78, akušerių, ginekologų – 1,78. Telšių r. gyventojų aprūpinimas medicinos personalu yra didesnis nei Telšių apskrities rodikliai, bet mažesni nei Lietuvos vidurkiai.
12. Vertinant laikotarpį nuo 2014 m. nustatyta, kad Telšių r. gyventojai 2019 m. greitosios medicinos pagalbos paslaugomis naudojosi panašiai, kaip ir ankstesniais metais (2014 m. – 8414 atv., 2019 m. – 7434 atv.).
13. 2019 m. Telšių r. socialines pašalpas gavo 1006 asmenys. Nuo 2013 m. gaunančių socialines pašalpas skaičius ženkliai sumažėjo.

14. Ligos pašalpos atvejų skaičius nuo 2015 m. išlieka panašus. 2019 m. vienam apdraustajam teko 11,22 apmokėtų laikino nedarbingumo dienos. Tai daugiau nei Lietuvos ir Telšių apskrities rodikliai.

3. PROGRAMOS FINANSAVIMO ŠALTINIAI

1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos lėšos (valstybės deleguotoms funkcijoms atlikti);
2. Telšių rajono savivaldybės biudžeto lėšos;
3. Telšių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšos;
4. Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos;
5. Valstybinio sveikatos stiprinimo fondo lėšos.

4. PROGRAMOS VERTINIMO KRITERIJAI

1. Mokyklinio ir ikimokyklinio amžiaus vaikų sveikatos būklės pokyčiai;
2. Suteiktų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų skaičius Telšių rajono savivaldybės ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo įstaigose;
3. Suteiktų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų skaičius suaugusiems Telšių rajono savivaldybės gyventojams;
4. Surinktų visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių skaičius.

5. VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Vykdyti sveikatos mokymus, skleisti ir propaguoti informaciją apie sveiką gyvenimą, skatinti įvairių gyventojų grupių atsakomybę už savo sveikatą, formuoti nuo elgsenos priklausomų visuomenės sveikatos rizikos veiksnių mažinimą bei kitas visuomenės sveikatos priežiūros teisės aktuose numatytas priemones, susijusias su sveikatos stiprinimu, teikti informaciją gyventojams apie sveikatinimo priemones ir renginius.

Bendruomenės sveikatos stiprinimo ir ligų profilaktikos programų rengimas, visuomenės sveikatos stiprinimo ir ugdymo priemonių planavimas bei įgyvendinimas savivaldybės teritorijoje, bendradarbiavimas su įvairiomis institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis bei socialinių partnerių įtraukimas, vykdančių sveikatinimo veiklą.

Svarbiausios veiklos kryptys:

- Sveikos gyvenimo propagavimas – fizinio aktyvumo ir sveikos mitybos skatinimas, burnos sveikatos gerinimas, žalingų įpročių prevencija;
- Visuomenės psichikos sveikatos stiprinimas ir sutrikimų profilaktika;
- Nelaimingų atsitikimų ir traumų prevencija;

- Širdies ir kraujagyslių ligų profilaktika;
- Užkrečiamųjų ligų profilaktika;
- Neinfekcinių ligų profilaktika.

Veiklos kryptys	Planuojamos veiklos 2021 m.	Planuojami pasiekti kriterijai (užsiėmimų sk., dalyvių sk., informavimo veiksmų sk.)
Sveikos gyvensenos propagavimas:		
Sveikos mitybos skatinimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gyventojų sveikos mitybos įgūdžių formavimas, daržovių vartojimo skatinimas: organizuoti sveikos mitybos paskaitas ir grupinius užsiėmimus. Lankytis bendruomenėse ir organizacijose. 2. Sveikatai palankesnių maisto produktų, pažymėtų „Rakto skylutės“ simboliu paieška Telšių rajone. 3. Maisto produktų sudėties gerinimo (cukrų, sočiųjų riebalų ir druskos kiekio mažinimo bei skaidulinių medžiagų kiekio didinimo) skatinimas. Savivaldybės teritorijoje veikiančių įmonių gaminamų maisto produktų sudėties stebėseną. 	<p>30 užsiėmimų, 280 dalyvių</p> <p>1 produktas</p> <p>Vieną kartą ketvirtyje</p>
Fizinio aktyvumo skatinimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gyventojų (iki 64 m. amžiaus) fizinio aktyvumo skatinimas: organizuoti nemokamas mankštas Telšių rajono gyventojams. 2. Esant galimybei šiltuoju metų laikotarpiu organizuoti Telšių sporto mugę ir iššūkį „Minu už Telšius“. Suburti įstaigas ir bendruomenes mėnesio trukmės dviračių mynimo iššūkiui, kurio pabaigoje organizuoti renginį „Telšių sporto mugė“: bendradarbiaujant su įvairiomis sportu užsiimančiomis organizacijomis pakviesti gyventojus išbandyti įvairias sportines veiklas (įtraukiant batutų ruožą gyventojams ar burbulinį futbolą). 3. Informacijos apie sveikatinamąjį fizinį aktyvumą rengimas ir platinimas. 4. Skatinti Telšių miesto gyventojus aktyviai naudotis įrengtomis sporto aikštelėmis. 	<p>Užsiėmimų sk. - 170, dalyvių sk. - 3030</p> <p>2 sveikatingumo renginiai</p> <p>5 informaciniai veiksmai</p> <p>3 informaciniai veiksmai</p>
Burnos sveikatos gerinimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Burnos higienos užsiėmimų organizavimas tikslinėse grupėse. 2. Paruošti ir išplatinti informaciją apie burnos sveikatos gerinimą bendradarbiaujant su sveikatos 	<p>Dalyvių skaičius 40</p> <p>2 informaciniai veiksmai</p>

	<p>priežiūros įstaigomis, socialinių paslaugų centru.</p> <p>3. Organizuoti įvairias viktorinas ar konkursus.</p>	2 viktorinos/konkursai
Žalingų įpročių prevencija	<p>1. Paruošti ir nuolat platinti informaciją apie žalingus įpročius.</p> <p>2. Pasaulinių ir tarptautinių dienų minėjimas.</p> <p>3. Dalyvavimas akcijose „Gimiau nerūkantis“, „Obuolys vietoj cigaretės“ ir kt.</p> <p>4. Protmūšis AIDS dienai paminėti „AIDS – geriau žinoti“.</p>	<p>3 informaciniai veiksmai</p> <p>Pagal poreikį</p> <p>1 renginys</p>
Darbuotojų sveikatos stiprinimas:	1. Organizuoti konkursą „Didle sveikiausi par vese rajuona 2021“	1 konkursas, nesant pandeminei situacijai šalyje
Psichikos sveikata:		
Savižudybių prevencija	<p>1. Bazinių savižudybių prevencijos mokymų organizavimas savivaldybių gyventojams.</p> <p>2. Ankstyvojo savižudybės grėsmės atpažinimo ir kompleksinės pagalbos savižudybės krizę išgyvenantiems asmenims Telšių rajone teikimo sistemos įdiegimas.</p> <p>3. Informacinės medžiagos savižudybių prevencijos ir emocinės paramos temomis parengimas ir viešinimas Telšių rajono gyventojams.</p> <p>4. Konferencija savižudybių prevencijos temomis.</p>	<p>5 mokymai</p> <p>Pagal poreikį susitikimai su įstaigomis ir organizacijomis</p> <p>1 informacinis leidinys</p> <p>1 renginys</p>
Psichikos sveikatos kompetencijų didinimas įmonių ir įstaigų darbuotojams	<p>1. Koordinuoti darbuotojų kompetencijos psichikos sveikatos srityje didinimo mokymų savivaldybėje organizavimą.</p> <p>2. Koordinuoti mokyklų darbuotojų kompetencijos psichikos sveikatos srityje didinimo mokymų savivaldybėje organizavimą.</p>	<p>1 įmonė</p> <p>3 mokyklos</p>
Bendruomenės psichikos sveikatos stiprinimas	<p>1. Koordinuoti psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimą savivaldybėje.</p> <p>2. Telšių rajono bendruomenėje vykdyti veiklas susijusias su psichikos sveikatos raštingumo didinimu: miesto, kaimo bendruomenėse, seniūnijose: streso valdymo užsiėmimai, grupinės veiklos, terapijos.</p>	<p>924 individualios konsultacijos ir 12 grupinių konsultacijų</p> <p>35 veiklos/užsiėmimai/terapijos</p>
Priklausomybių konsultantų paslaugų teikimo savivaldybėje organizavimas	<p>1. Koordinuoti priklausomybių konsultanto veiklą Telšių rajono savivaldybėje.</p> <p>2. Viešinti priklausomybių konsultanto veiklą savivaldybės gyventojams: įstaigose, įmonėse, spaudoje,</p>	<p>Paslaugas gavusių asmenų skaičius – 110</p> <p>Informavimo veiksmų skaičius – 50</p>

	socialiniuose tinkluose, viešuose vietose ir kt.	
Visuomenės raštingumo didinimas nėštumo krizių atpažinimo valdymo ir įveikos klausimais:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Viešinti informacinę medžiagą socialiniuose tinkluose ir vietinėje spaudoje. 2. Bendradarbiauti su Telšių Krizių centru ir Telšių socialinių paslaugų centru. 	Informavimo veiksmų skaičius – 9
Supratimo apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms didinimas:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizuoti paskaitas tikslinėms grupėms: mokiniai, tėvai, senjorai. 2. Ruošti ir platinti informacinę medžiagą. 3. Esant galimybei sukurti ir išplatinti filmuką skirtą didinti visuomenės supratimą: jį viešinti socialiniuose tinkluose, įvairiose įstaigose ir organizacijose, bendradarbiaujant su sveikatos priežiūros įstaigomis. 	<p>Asmenų dalyvavusių užsiėmimuose sk. – 60 10 informacinių veiksmų</p> <p>Atsižvelgiant į biuro finansines galimybes</p>
Užkrečiamųjų ligų profilaktika:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Įvairiose įstaigose ir organizacijose vykdyti paskaitas užkrečiamųjų ligų prevencijos temomis. 2. Organizuoti protų mūšį užkrečiamųjų ligų tema įmonėms, organizacijoms. 3. Vykdyti tuberkuliozės profilaktiką, skleidžiant informaciją socialiniuose tinkluose ir vietinėje spaudoje. 4. Organizuoti informacines paskaitas tuberkuliozės prevencijos tema. 5. Vykdyti visuomenės informuotumą skiepų nuo užkrečiamųjų ligų tema, dalintis informacija socialiniuose tinkluose, miesto bendruomenės susibūrimo vietose. 	<p>Pagal poreikį</p> <p>1 renginys</p> <p>3 informaciniai veiksmai</p> <p>5 paskaitos/užsiėmimai.</p> <p>2 informaciniai veiksmai</p>
Neinfekcinių ligų profilaktika:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Svarbiausių su sveikata susijusių pasaulinių ir tarptautinių dienų minėjimas: organizuojant renginius, ruošiant informacinę medžiagą socialiniams tinklams ir vietinei spaudai. 2. Vykdyti onkologinių ligų profilaktiką, skatinant Telšių rajono gyventojus aktyviai dalyvauti profilaktinėse programose. 3. Organizuoti paskaitas, diskusija onkologinių ligų prevencinėmis temomis. 	<p>Pagal poreikį</p> <p>2 informaciniai veiksmai</p> <p>6 paskaitos/užsiėmimai.</p>
Širdies ir kraujagyslių ligų profilaktika:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimas ir šių ligų prevencija, organizuojant paskaitas, diskusijas ir praktinius užsiėmimus. 2. Informacijos apie širdies ir kraujagyslių ligas ir cukrinį diabetą rengimas ir platinimas socialiniuose tinkluose, vietinėje spaudoje ir užsiėmimų metu. 3. Aktyviai bendradarbiauti su Telšių ASPJ. 	<p>Programą baigusią dalyvių skaičius – 26</p> <p>Informavimo veiksmų skaičius – 10</p> <p>3 susitikimai su ASPJ vadovais</p>

Nelaimingų atsitikimų ir traumų prevencija:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Traumų ir sužalojimų prevencijos skatinimas bendruomenėse: vykdyti pirmosios pagalbos mokymus. 2. Parengti informacinį leidinį apie senjorų griuvimų prevenciją namuose (jį išplatinti bendradarbiaujant su savivaldybės administracija, socialinių paslaugų centru). 3. Vykdyti nelaimingų atsitikimų ir traumų prevenciją naudingos informacijos skleidimu socialiniuose tinkluose ir vietinėje spaudoje. 	<p>Dalyvių sk. – 400</p> <p>1 informacinis leidinys</p> <p>Informavimo veiksmų skaičius – 6</p>
Visuomenės sveikatos stiprinimo viešinimo veikla:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Socialiniuose tinkluose ir vietinėje spaudoje viešinti biuro vykdomą veiklą ir informacinę medžiagą. 2. Autobusų stotelėse viešinti svarbiausią ir aktualiausią informaciją apie biuro vykdomas veiklas. 3. Viešinti filmuką apie biuro vykdomas veiklas: viešuose vietose, ligoninėse, PSPC, bendradarbiaujant su Telšių Kultūros centru, įvairiose įstaigose, savivaldybės administracijoje. 4. Sumaketuoti ir išplatinti biuro naujienlaiškio antrą numerį. 	<p>Informavimo veiksmų skaičius – 580</p> <p>Kartą pusmetyje</p> <p>Gavus įstaigų leidimą</p> <p>Esant finansinėms biuro galimybėms</p>

6. VISUOMENĖS SVEIKATOS STEBĖSENOS (MONITORINGO) PRIEMONIŲ PLANAS

Visuomenės sveikatos stebėseną (monitoringą) – sistemingai atliekamas visuomenės sveikatos būklės stebėjimas, duomenų apie sveikatą veikiančius rizikos veiksnius rinkimas, kaupimas, susisteminimas, analizė ir vertinimas. Visuomenės sveikatos stebėsenos (monitoringo) duomenys teikiami visuomenei ir atitinkamoms institucijoms.

Veiklos kryptys	Planuojamos veiklos 2021 m.	Planuojami pasiekti kriterijai (užsiėmimų sk., dalyvių sk., informavimo veiksmų sk.)
Vandens monitoringas:	Telšių rajono maudyklų vandens mikrobiologiniai ir paplūdimio smėlio parazitologiniai tyrimai	Planuojama atlikti 36 mikrobiologinių ir 30 parazitologinių tyrimų, informacijos viešinimas vietinėje spaudoje – 3-4 straipsniai, biuro tinklapyje.
Savivaldybės stebėsenos ataskaita:	Parengti stebėsenos ataskaitą, pagal baigtinį pagrindinių rodiklių sąrašą, kurį sudaro 51 unifikuotas rodiklis .	Ataskaitos pristatymas rajono

7. VAIKŲ IR JAUNIMO SVEIKATOS STIPRINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Tikslas – vykdyti sveikatos priežiūrą mokyklose ir ikimokyklinėse ugdymo įstaigose, padėti mokiniams saugoti ir stiprinti sveikatą, organizuojant ir įgyvendinant priemones, susijusias su ligų ir traumų profilaktika.

Uždaviniai:

- Užtikrinti sveikatos priežiūros kokybę, kuriant sveikatai palankią aplinką mokyklose ir ikimokyklinėse ugdymo įstaigose, stiprinant mokinių sveikatą, šalinant rizikos veiksnius, galinčius sukelti sveikatos sutrikimus.
- Ugdyti mokinių požiūrį į sveikatą, formuojant sveikos gyvensenos įgūdžius.
- Numatyti priemones ligoms ankstyvuoju laikotarpiu įtarti ir užkirsti joms kelią.
- Užtikrinti sklandų mokinių savirūpos proceso organizavimą ugdymo įstaigose.

Veiklos kryptys	Planuojamos veiklos 2021 m.	Planuojami pasiekti kriterijai (užsiėmimų sk., dalyvių sk., informavimo veiksmų sk.)
Sveikos gyvensenos propagavimas:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mokyklų, naujai įsijungusių į Sveikatą stiprinančių mokyklų tinklą, veiklos vykdymas. 2. Mokyklų, naujai įsijungusių į „Aktyvi mokykla“ tinklą, veiklos vykdymas. 3. Vykdyti vaikų ir jaunimo sveikatos būklės stebėseną. 4. Vaikų ir jaunimo sveikatos analizės metu gautų rezultatų apibendrinimas, rekomendacijos ir pasiūlymai. 5. Konkursas „Sveikiausias darželis“. 6. Vasaros sveikos gyvensenos stovyklos organizavimas. 	2 – ugdymo įstaigos. 1 – ugdymo įstaiga. 2 k. – per metus. 2 k. – per metus. 6 – ikimokyklinio ugdymo įstaigos. 30 – dalyvių.
Sveikos mitybos organizavimo tobulinimas, ir maisto švaistymo mažinimas, sveikos mitybos skatinimas:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mokyklų, naujai įgyvendinusių rekomendacijas dėl švediško stalo principo diegimo veiklos vykdymas. 2. Sveikos mitybos skatinimo užsiėmimai. 3. Informacinių leidinių, susijusių su sveikatinančia mityba rengimas ir leidyba. 4. Telšių rajono savivaldybės ugdymo įstaigų visuomenės sveikatos priežiūros specialistų veiklos, susijusios su maitinimo organizavimu patikrinimas. 5. Sveikatai palanki mityba, paskaitėlių organizavimas. 	1 – ugdymo įstaiga. 4000 – ugdymo įstaigų dalyviai. 1000 - dalomosios medžiagos skaičius. 13 – specialistų. 15 – užsiėmimų.
Fizinio aktyvumo skatinimas:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Netaisyklingos laikysenos ir plokščiapėdystės profilaktikos užsiėmimai. 2. Kitokios kūno kultūros pamokos veiklos organizavimas. 	40 – užsiėmimų. 20 – užsiėmimų.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Sporto šventė judėjimo sveikatos labai dienos minėjimui. 4. Sportinės šeimų rungtynės. 	<p>1 – renginys.</p> <p>1 – renginys.</p>
Burnos higienos užsiėmimų organizavimas tikslinėse grupėse:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Burnos higienos užsiėmimų organizavimas su burnos ir dantų higienistu. 2. Informacinių pranešimų rengimas ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų tėvams. 	<p>2000 – dalyvių.</p> <p>100 – informavimo pranešimų.</p>
Psichikos sveikatos stiprinimas ir žalingų įpročių prevencija:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Užsiėmimų organizavimas „Streso valdymas prieš egzaminus“. 2. Užsiėmimų organizavimas „Elektroninės cigaretės ir kiti žalingi įpročiai“. 3. Renginių „Pasaulinei dienai be tabako“, „Tarptautinei nerūkymo dienai paminėti“ organizavimas. 4. Psichoaktyvių medžiagų ir elektroninių cigarečių vartojimo mažinimas Telšių ugdymo įstaigose vykdymas. 	<p>10 – užsiėmimų.</p> <p>630 – dalyvių.</p> <p>630 – dalyvių.</p> <p>640 – dalyvių.</p>
Supratimo apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms didinimas:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Užsiėmimų organizavimas skirtų: mikrobu pažinimui „Mikrobai aplink mus“; rankų higienai „Švarios mano rankytės“; susipažinimui su imuniteto svarba organizmui „Imunitetas ir skiepai“; susipažinimui su antibiotikais ir kitais vaistais „Antibiotikai ir kiti vaistai“. 2. Ugdymo įstaigų dalyvavimas „Švarių rankų šokis“ konkurse. 	<p>2600 – dalyvių.</p>
Užkrečiamųjų ligų profilaktika:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Užkrečiamųjų ligų ir tuberkuliozės profilaktinių užsiėmimų organizavimas. 2. Informacinių pranešimų „Vakcinacijos svarba“ parengimas. 3. Protų mūšio „Ar viską žinai apie AIDS“ organizavimas. 	
Sveikos aplinkos kūrimas:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Akcijos „Aš žinau, kiek sveria mano kuprinė“ organizavimas. 2. Skrajučių rengimas „Aš žinau, kiek sveria mano kuprinė“. 3. Atšvaitų tikrinimo ir dalijimo akcija ugdymo įstaigose. 4. Protų mūšio vandens dienai paminėti organizavimas. 5. Akcijos „Tylos stebuklinga versmė“ organizavimas. 	<p>1000 – skrajučių.</p>
Ankstyvosios intervencijos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyviais medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams, vykdymas ir žalingų įpročių prevencija:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ankstyvosios intervencijos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyviais medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams, vykdymas, grupių sudarymas. 2. Ankstyvosios intervencijos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyviais medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams, vykdymas, informacijos sklaida Telšių rajone. 	<p>12 – asmenų.</p> <p>4 – pranešimai.</p>

Traumų ir sužalojimų prevencijos skatinimas mokyklose:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Traumų ir sužalojimų prevencijos skatinimas ugdymo įstaigose. 2. Konkurso „Išgelbėk draugą“ organizavimas. 3. Pirmosios pagalbos mokymai ugdymo įstaigos bendruomenei. 4. Pirmosios pagalbos informacijos viešinimas. 5. Apsinuodijimų prevencijos savaitės veiklų organizavimas. 	<p>20 – veiklų.</p> <p>4 – pranešimai.</p>
Mokinių lytiškumo ugdymas ir rengimas šeimai:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Paskaitų organizavimas berniukams ir mergaitėms „Lytiškumo ugdymas“. 2. Paskaitos organizavimas tėvams „Kaip su vaikais pradėti kalbėti lytiškumo tema?“ 	<p>30 – užsiėmimų.</p> <p>5 – užsiėmimai.</p>
Mokinių savirūpos proceso organizavimas:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suorganizuoti seminarą tema: „Mokinių sergančių lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis, savirūpos organizavimo aktualijos ugdymo įstaigose“. 2. Koordinuoti mokinių savirūpos proceso organizavimą ugdymo įstaigose. 	
Mokinių visuomenės sveikatos priežiūros viešinimo veikla:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vykusių renginių viešinimas internetinėje svetainėje ir žiniasklaidoje. 	

8. VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTŲ KOMPETENCIJOS DIDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Veiklos kryptys	Planuojamos veiklos 2021 m.	Planuojami pasiekti kriterijai (apmokytų specialistų sk.)
Visuomenės sveikatos specialistų kvalifikacijos tobulinimas:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Visuomenės sveikatos specialistų, dirbančių mokykloje, kvalifikacijos kėlimas. 2. Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro darbuotojų, kvalifikacijos kėlimas. 	<p>13</p> <p>6</p>

9. COVID – 19 INFEKCIJOS VALDYMO PLANAS

Veiklos kryptys	Planuojamos veiklos 2021 m.	Planuojami pasiekti kriterijai (užsiėmimų sk., dalyvių sk., informavimo veiksmų sk.)
Pagalba Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai, vykdant sustiprintą užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pagal poreikį, atsižvelgiant į epidemiologinę situaciją. 2. Informacijos apie COVID-19 infekcijos plitimo prevencines priemones viešinimas savivaldybės bendruomenei, bendradarbiavimas su socialiniais partneriais, informacijos viešinimas biuro socialiniuose tinkluose. 	Pagal poreikį
Pagalba Telšių rajono savivaldybės ekstremalių situacijų operacijų centrai:	Pagal poreikį, atsižvelgiant į epidemiologinę situaciją	Pagal poreikį

10. VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMO PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Veiklos kryptys	Planuojamos veiklos 2021 m.	Planuojami pasiekti kriterijai
Projekto Nr. 08.4.2-ESFA-R-630-81-0003 „Sveikatos netolygumų mažinimas Telšių rajone, vykdamas traumų ir nelaimingų atsitikimų profilaktiką“ įgyvendinimas:	Suorganizuoti 84 renginius: 3 renginiai savižudybių prevencijos tema; 7 renginiai streso valdymo tema; 10 renginių atsakingos tėvystės tema; 28 užsiėmimai patyčių tema; 22 mokymai pirmos pagalbos tema; 13 užsiėmimų ciklas po 7 užsiėmimus; 1 patirtinis renginys traumų prevencijai.	Planuojami, kad užsiėmimuose dalyvaus 1350 dalyvių.
Projekto: „Šiuolaikiškas ir inovatyvus vaikų dienos įpročių formavimas“ įgyvendinimas:	1. Sukurti mobiliąją programėlę. 2. Parengti iliustruotą metodinę medžiagą vaikų tėvams apie vaikų darbo ir poilsio režimą, atsižvelgiant į atskirus vaiko raidos tarpsnius, sveikatai palankų laiko planavimo įgūdžių ugdymą, patarimus tėvams. 3. Suorganizuoti informacinį renginį tėvams (pagrindinė auditorija – tėvai), ikimokyklinio ugdymo įstaigų pedagogams, bendrojo ugdymo mokyklų mokytojams, socialiniams pedagogams, pristatant parengtas metodines rekomendacijas, mobiliąją programėlę.	Tikslinės grupės: 1. 7-14 metų amžiaus vaikai. 2. Tėvai/globėjai. 3. Pedagogai.

Parengė: Loreta Kubilienė, visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči sveikatos stiprinimą;
 Indrė Šimulytė, visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči vaikų ir jaunimo sveikatos
 priežiūrą;
 Sandra Valančienė, visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči sveikatos stebėseną;